

PROTOKÓŁ
KONTROLI SPRAWDZAJĄCEJ
przeprowadzonej w dniu **27 maja 2013 r.**
w **Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarach**
Al. Jana Pawła II 6, 68-200 Żary

Działając na podstawie art. 22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013, poz. 182 ze zm.) w związku z §11 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.)

Zespół kontrolny w składzie:

1. **Teresa Ozimek** – Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 223-1/2013 z dnia 13 marca 2013 r. - *przewodnicząca zespołu kontrolnego*;
2. **Anna Obiegło** – Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 223-2/2013 z dnia 26 lutego 2013 r. - *członek zespołu kontrolnego*;

[Dowód: akta kontroli str. 1-4]

przeprowadził w dniu **27 maja 2013 r.** w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarach kontrolę sprawdzającą w zakresie realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych w związku z kontrolą kompleksową przeprowadzoną w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarach w dniu 29 marca 2012 r. - zgodnie z Programem kontroli zatwierdzonym przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej LUW.

[Dowód: akta kontroli str. 5-12]

Celem kontroli było podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach.

Kontrola przeprowadzona była metodą losową i obejmowała dokumentację świadczeniobiorców oraz wszystkie akta osobowe kierownika pracowników socjalnych w zakresie wymaganych kwalifikacji.

Okres objęty kontrolą: rok 2012 do dnia kontroli.

Wystąpieniem pokontrolnym z dnia 26 czerwca 2012 r. wydano jednostce do realizacji następujące zalecenia.

1. Wspierać osoby bezdomne w rozwiązywaniu ich problemów życiowych w ramach Indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

2. Rozwinać formy i realizować oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi). Rozważyć możliwość utworzenia na terenie gminy ośrodka wsparcia lub nawiązania współpracy z tego typu placówkami funkcjonującymi na terenie gmin ościennych.
3. Uzupełnić skład zespołu interdyscyplinarnego o dwóch przedstawicieli: ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowej.
4. Uzupełnić dokumentację o indywidualny plan pracy w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.

Ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Działania podjęte w zakresie wspierania osób bezdomnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych w ramach Indywidualnych Programów wychodzenia z bezdomności.
2. Działania podjęte w zakresie form i realizacji oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi).
3. Działania podjęte w zakresie uzupełnienia składu zespołu interdyscyplinarnego dwóch przedstawicieli: ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowej.
4. Działania podjęte w zakresie uzupełnienia dokumentacji o indywidualny plan pomocy w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.

O rozpoczęciu kontroli powiadomiono podmiot kontrolowany pismem Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. z dnia 20 maja 2013 r. znak: PS-I.431.2.4.2013.TOzi.

[Dowód: akta kontroli str. 13-16]

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 17-20]

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielała Pani Maria Nowak – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach.

Ustalenia z kontroli

1. Działania podjęte w zakresie wspierania osób bezdomnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych w ramach Indywidualnych Programów wychodzenia z bezdomności.

Z danych liczbowych przedstawionych w sprawozdaniu rocznym MPiPS-03 z realizacji zadań pomocy społecznej wynika, iż w 2012 r. ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezdomności skorzystało 10 osób, natomiast 22 osoby przebywały w hostelu „Ranczo Nadzieja” prowadzonym przez Zbór Zielonoświątkowy w Mirostowicach Górnych. W 2012 r. w stosunku do 2 osób bezdomnych sporządzono Program wychodzenia

z bezdomności, w ramach którego zawarto kontrakt socjalny, z czego jedna przebywała w hostelu.

W 2013 r. na dzień kontroli na terenie gminy Żary przebywało 27 osób bezdomnych. W hostelu „Ranczo Nadzieja” przebywały 22 osoby. (20 osób pochodziło z terenu innych gmin, 2 osoby z gminy Żary). Pozostałych 5 osób pochodziło z gminy Żary. Na dzień kontroli osoby te przebywały u znajomych (1 osoba) i rodziny (4 osoby), co potwierdziła analizowana dokumentacja: zapisy w wywiadach środowiskowych, realizowanych Programach wychodzenia z bezdomności. W 2013 r. do dnia kontroli realizowane były 3 Programy wychodzenia z bezdomności, (1 z osobą przebywającą na terenie hostelu i 1 z osobą z środowiska, 1 osoba miała zakończony program i mieszkała z rodziną). W przypadku jednej z osób, z którą realizowany jest program wychodzenia z bezdomności podjęto starania o pozyskanie lokalu mieszkalnego z gminnego zasobu mieszkaniowego. Na dzień kontroli nie było decyzji o jego przyznaniu. Liczba osób bezdomnych objętych programem wychodzenia z bezdomności w stosunku do ogólnej liczby osób bezdomnych stanowi 11% i jest niższa od średniej w województwie – 40%.

Spośród osób przebywających w hostelu 16 korzystało z pomocy finansowej Ośrodków ostatniego miejsca zameldowania, m.in. na ponoszenie odpłatności za pobyt w placówce, na zakup leków, natomiast 6 osób posiadało własne świadczenia (emerytury, renty).

Z analizy rejestru wniosków o pomoc wpływających do Ośrodka wynika, że w 2013 r. nie wpłynął żaden wniosek od osoby bezdomnej o pomoc w postaci schronienia, nie odnotowano żadnego zgłoszenia w tej sprawie, nie wydano również decyzji odmownej. Przeanalizowano losowo wybrane akta 5 osób (w tym: 2 realizujących programy wychodzenia z bezdomności). Z analizy oceny realizacji działań ustalonych w kontrakcie socjalnym ustalono, że cele główne zawarte w kontraktach zostały częściowo osiągnięte. Przykładowo – zarówno w Programie wychodzenia z bezdomności jak i w kontrakcie socjalnym założono, że celem głównym było wyjście z bezdomności-poprawa sytuacji życiowej. Natomiast cele szczegółowe i przewidywane efekty działania zakładały m.in.: polepszenie kontaktów rodzinnych, zapewnienie „dachu nad głową”, zarejestrowanie w powiatowym urzędzie pracy, zwiększenie poczucia własnej wartości, radzenie sobie w trudnych sytuacjach, podniesienie samooceny, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i utrzymania abstynencji, zwiększenie szansy uniezależnienia się od instytucji pomocowych. Należy zaznaczyć, że nie wszystkie cele szczegółowe są mierzalne. Analizując Ocenę realizacji działań ustalonych w kontrakcie socjalnym ustalono, że cel główny został zrealizowany. W jednym przypadku osoba (55 lat) obecnie zamieszkuje u córki, nawiązała poprawne relacje z rodziną, zarejestrowała się w urzędzie pracy - nie posiada prawa do zasiłku. Podejmuje prace dorywcze, za które otrzymuje żywność i ubranie. Nadal ma problem z alkoholem (nie podjęła terapii), jednak stara się utrzymywać abstynencję. Należy uznać, że nie udało się zmotywować do podjęcia leczenia odwykowego i w tym zakresie kontrakt nie został zrealizowany. W drugim przypadku (osoba 52 lata), celem głównym było usamodzielnienie się osoby. W celach szczegółowych jakie miała osoba osiągnąć to m.in.: podjąć terapię odwykową, ustalenie stopnia niepełnosprawności, nawiązanie kontaktów z dziećmi, systematyczne kontynuowanie terapii. Analizując Ocenę realizacji działań ustalonych w kontrakcie socjalnym ustalono, iż osoba znalazła mieszkanie, podjęła i kontynuuje terapię odwykową, za pracę – pilnowanie obiektu otrzymywał posiłek, starał się

o prace społecznie użyteczne, a za podejmowane prace dorywcze otrzymywał dobre wynagrodzenie. Kontrakt został zrealizowany.

Zalecenie pokontrolne zostało zrealizowane.

[Dowód: akta kontroli str. 21-116]

Zadanie realizowane **z uchybieniami** pod względem pracy z osobami bezdomnymi w ramach Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności tj. małej liczby osób, z którymi zawarto indywidualny program wychodzenia z bezdomności.

2. Działania podjęte w zakresie form i realizacji oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W gminie brak infrastruktury dla osób z zaburzeniami psychicznymi, nie ma środowiskowego domu samopomocy ani klubu samopomocy. Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 3,5, 6 ustawy o pomocy społecznej, ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz.U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375) gmina powinna zapewnić wsparcie i rozwój różnych form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ośrodek realizuje usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Rada Gminy Żary podjęła uchwałę Nr XVIII/179/12 z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie zawarcia porozumienia pomiędzy Gminą Żary a Miastem Żary w sprawie powierzenia Miastu Żary realizacji zadania publicznego Gminy Żary w zakresie pomocy społecznej, polegającego na kierowaniu mieszkańców Gminy Żary do Środowiskowego Domu Samopomocy Na mocy tej uchwały Gmina Żary dnia 18 października 2012 r. podpisała porozumienie z miastem Żary, na podstawie którego mieszkańcy gminy mogą być kierowani do Środowiskowego Domu Samopomocy w Żarach. Ustalono, że od momentu podpisania porozumienia w 2012 r. wniosek złożyła 1 osoba (poz. w rejestrze 2145), który został rozpatrzony pozytywnie – wydano decyzję kierującą. W 2013 r. wpłynęły 2 wnioski, jeden o przedłużenie uczestnictwa (poz. w rejestrze 714), wydano decyzję i osoba uczęszcza do ŚDS, wniosek 2 osoby (poz. w rejestrze nr 66a), rozpatrzono pozytywnie, natomiast na dzień kontroli osoba nie uczestniczyła w zajęciach ŚDS z uwagi na brak miejsc i kolejkę oczekujących. Uczestnictwo w zajęciach ma się rozpocząć od miesiąca lipca bieżącego roku. Z wyjaśnień kierownika wynika, że pracownik socjalny jest w kontakcie z rodziną i czuwa nad realizacją decyzji. Ponadto 8 osób z terenu gminy uczęszcza na zajęcia w warsztatach terapii zajęciowej w Żarach. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Ośrodek rozpoczął realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wpłynęły 3 wnioski (poz. w rejestrze – 1012a, 1023a, 1067a). Od miesiąca maja usługami objęta była 1 osoba, 2 godz. x 5 dni w tygodniu. Usługi realizowane były w miejscu zamieszkania. Natomiast z wyjaśnień kierownika wynika, że pozostałe 2 osoby usługami objęte będą od czerwca br. po 2 godz. x 5 dni w tygodniu.

Usługi przyznane były na wniosek w drodze decyzji administracyjnej, po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i na podstawie zaświadczenia wydanego przez lekarza psychiatrę. Odbiorcami usług to osoby w wieku 67, 57, 51 lat posiadające orzeczenia o niepełnosprawności o symbolach F-39, F-20, 01-U.

Osoba świadcząca specjalistyczne usługi posiadała kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w § 3 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 ze zm.) tj. posiadała dyplom opiekuna w domu pomocy, Suplement do Dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, certyfikat z odbytego szkolenia pt. „Dobry indywidualny plan wsparcia. Jak go skonstruować i efektywnie zrealizować” oraz wymagany staż (dokument potwierdzający staż pracy w Domu Pomocy w Miłowicach od 2009 r.). Z osobą realizującą usługi specjalistyczne zawarto umowę-zlecenie, w której określono zakres świadczeń. Ponadto zakres przyznanych usług określony został w decyzji indywidualnej świadczeniobiorcy.

Liczba osób leczonych z powodu zaburzeń psychicznych w gminie wynosiła 683 osób (dane Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia z roku 2012), natomiast średnia liczba leczonych w stosunku do liczby mieszkańców gminy stanowiła 5,67% tj. poniżej średniej wojewódzkiej wynoszącej 5,79%.

Z wyjaśnień Kierownika jednostki a także analizy dokumentacji (wywiad środowiskowy) wynika, iż na terenie gminy Żary osoby z zaburzeniami psychicznymi mieszkające z rodzinami nie chcą korzystać ze wsparcia Ośrodka, gdyż rodziny zapewniają im opiekę i wsparcie (akta kontroli str. 145). W ramach czynności kontrolnych ustalono, że z pomocy w formie zasiłków stałych na podstawie orzeczeń wydanych przez Powiatowy Zespół Orzekania o Niepełnosprawności skorzystało 77 osób (kody chorobowe 01-U, 02-P). Na dzień kontroli pomocą z tytułu zaburzeń psychicznych (w postaci: uczestnictwa w ŚDS, specjalistycznych usług opiekuńczych, zasiłków stałych) objętych było 90 osób tj. 13,2% w stosunku do wszystkich osób leczonych z powodu zaburzeń psychicznych z terenu gminy.

Skontrolowano dokumentację 5 osób korzystających z pomocy z tytułu zaburzeń psychicznych (dokumentację osób: skierowanych do ŚDS – 2, na usługi specjalistyczne – 1, o przyznanie zasiłku stałego - 2). Stwierdzono, iż w aktach znajdowała się pełna dokumentacja, zachowane były terminy przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, aktualizacji wywiadu jak i wydanej decyzji.

Ustalono, że osoby korzystają głównie z pomocy w formie zasiłków stałych i opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, pracy socjalnej osoby te korzystają z zasiłków celowych na cele bytowe w tym: zakup leków, odzieży, obuwia, żywności, opału, pokrycia kosztów mieszkaniowych.

[Dowód: akta kontroli str. 117-294]

Zalecenie pokontrolne zostało zrealizowane.

Zadanie nadal realizowane jest z **uchybieniami** pod względem realizacji form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi tj. małej liczby osób korzystających z usług środowiskowego domu samopomocy oraz objętych specjalistycznymi usługami.

3. Działania podjęte w zakresie uzupełnienia składu zespołu interdyscyplinarnego o dwóch przedstawicieli: ochrony zdrowia i organizacji pozarządowej.

Z analizowanej dokumentacji wynika, że uzupełniono skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego o brakujących przedstawicieli ochrony zdrowia oraz organizacji

pozarządowej. W dniu 3 grudnia 2012 r. zostały zawarte: 2 Porozumienia o współpracy w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym pomiędzy Wójtem Gminy Żary a dwoma pielęgniarkami („Praktyki Pielęgniarskie”) oraz Porozumienie o współpracy w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym pomiędzy Wójtem Gminy Żary a Prezesem Stowarzyszenia Przyjaciół Marszowa w Marszowie. Osoby te zostały włączone w skład Zespołu Zarządzeniem Nr 128/2012 Wójta Gminy Żary z dnia 20.12.2012 r. w sprawie zmiany składu w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym. Nowi członkowie Zespołu złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych podczas realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, jak również uczestniczyli w kwartalnym posiedzeniu Zespołu w dniu 13 marca 2013 r., o czym świadczą podpisy na liście obecności.

Zalecenie pokontrolne zostało zrealizowane.

[Dowód: akta kontroli str.294-318]

Nie stwierdzono uchybień w realizacji zadania.

4. Działania podjęte w zakresie uzupełnienia dokumentacji o indywidualny plan pomocy w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.

W toku kontroli przeanalizowano 9 dobranych losowo teczek klientów zawierających dokumentację dotyczącą realizacji procedury „Niebieskie Karty” wszczętej w 2012 i 2013 r., z czego 4 zostały już zakończone, a 5 było w toku. Ustalono, że sposób udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie był planowany i dokumentowany poprzez wypełnianie „Niebieskiej Karty-C” – w 80% badanej dokumentacji. Stwierdzono, że w każdym przypadku formularze te zostały szczegółowo wypełnione: zostały sporządzone diagnozy sytuacji rodziny, zaplanowane działania pomocowe i monitorujące, a także wskazane podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

W 80% badanej dokumentacji stwierdzono obecność Indywidualnych Planów Pracy z Rodziną/Planów Działań z rodziną. Indywidualne Plany każdorazowo zawierały: zadania dla członków zespołu, zadania dla osoby/rodziny, formy realizacji, termin realizacji zadania oraz sugerowany termin następnego spotkania zespołu. Formularz planu pomocy nie uwzględniał celów głównych ani celów szczegółowych projektowanych działań. Określenie tych celów wynikające z przeprowadzenia wnikliwej diagnozy porządkowałoby planowanie zadań i ułatwiłoby określenie optymalnego stanu, do którego się dąży w pracy z rodziną, jak również umożliwiłoby weryfikację skuteczności realizowanych działań, ich modyfikację i dostosowanie do zmieniających się potrzeb rodziny.

Planowane zadania wynikały z diagnozy i w zależności od sytuacji obejmowały działania adresowane do:

- ofiar: m.in. poinformowanie o możliwości zgłoszenia zawiadomienia do prokuratury, poinformowanie o możliwościach skorzystania z pomocy i terapii psychologicznej (także dla osób współzależnych), grupy wsparcia w Ośrodku „Profil” w Żarach lub Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Żarach, poradnictwo prawne, wsparcie finansowe, pomoc

w uzyskaniu alimentów, monitorowanie rodziny przez pracownika socjalnego i dzielnicowego,

- osób podejrzanych o stosowanie przemocy: m.in. propozycja skorzystania z terapii uzależnień, leczenia odwykowego, wezwanie do stawienia się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych, rozmowy dyscyplinujące, wezwanie do stawiennictwa na posiedzenie zespołu,
- małoletnich dzieci (zarówno ofiar jak i świadków przemocy), m.in.: objęcie dzieci wsparciem pedagoga, otoczenie dzieci opieką psychologa i pedagoga, skierowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Z analizy dokumentacji klientów wynika, że zaplanowane zadania były realizowane, o czym świadczą adnotacje w Protokołach z posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego, adnotacje sporządzane na formularzu „Monitoring rodziny”, jak również w Protokołach z zakończenia procedury „Niebieskie Karty” zawierające m.in. informacje o podjęciu terapii zarówno przez ofiarę przemocy, jak i osobę podejrzaną o stosowanie przemocy, kontynuowaniu terapii, złożeniu wniosku do Prokuratury, wszczęciu postępowania przez Prokuraturę, nałożeniu na sprawcę zakazu zbliżania się do rodziny, pobycie sprawcy przemocy w areszcie śledczym, regularnym monitoringu ze strony policjanta i pracownika socjalnego, ustaleniu terminów wezwania na posiedzenie GKRPA, stawieniu się na posiedzenie GKRPA i przyjętych zobowiązaniach, ustaleniu terminów wezwania na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego, wnioskach z rozmów pedagoga z dziećmi z rodzin dotkniętych przemocą, uzyskanych alimentach. Ponadto w teczkach klientów znajdują się kopie dokumentów potwierdzających podjęte działania, m.in.: korespondencja z prokuraturą, Policją, kopia Postanowienia o oddaniu pod dozór Policji (środek zapobiegawczy), zawiadomienie do Prokuratury o popełnieniu przestępstwa, notatka służbowa pedagoga szkolnego dot. sytuacji dzieci, wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe, zaświadczenia lekarskie o uczestnictwie w terapii.

W dwóch przypadkach osoby, co do których istniało podejrzenie, że są ofiarami przemocy w rodzinie odmówiły kontynuowania wszczętej procedury „Niebieskie Karty”: jedna telefonicznie, co zostało potwierdzone notatką służbową, zaś druga złożyła pisemne oświadczenie w tej sprawie.

W pierwszej sprawie zespół kontynuował realizację procedury (sprawa jest w toku), wezwano sprawcę przemocy na posiedzenie zespołu, wypełniono „Niebieską Kartę-D”, opracowano indywidualny plan pracy z rodziną zawierający zadania, formy oraz terminy realizacji. Systematycznie monitorowano rodzinę (sporządzano notatki z wizyt w środowisku), a realizowane działania dostosowywano do potrzeb, np. sprawca przemocy uzależniony od alkoholu został skierowany do terapeuty uzależnień, po kolejnym akcie agresji z jego strony OPS złożył do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Z analizy dokumentacji dot. drugiego przypadku, wynikało, że zespół interdyscyplinarny na wniosek zainteresowanej zamknął procedurę. Nie zaplanowano dalszych działań pomocowych czy monitorujących, mimo że przepisy (Art. 9d ust. 1 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie) dawały taką możliwość. Z informacji posiadanych przez zespół wynikało, że w rodzinie w 2010 r. był przeprowadzony wywiad przez kuratora sądowego w związku ze stosowaniem przemocy przez tę osobę, a także, że jego żona zgłaszała niszczenie sprzętów i awanturowanie się męża pod wpływem alkoholu. Z ustnych

wyjaśnień wniesionych do protokołu przez kierownika kontrolowanej jednostki wynika, że sytuacja rodziny jest znana pracownikowi socjalnemu: osoba, co do której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie obecnie nie pije alkoholu, w tygodniu pracuje poza miejscem zamieszkania, sytuacja materialna i mieszkaniowa rodziny jest dobra, podobnie jak sytuacja szkolna dziecka. Brak jakichkolwiek niepokojących sygnałów dotyczących funkcjonowania rodziny. Mimo to wskazane jest, aby w sytuacjach braku zgody osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest ofiarą przemocy, zwłaszcza gdy w rodzinie są małoletnie dzieci, zespół interdyscyplinarny nie zamykał procedury tylko na podstawie oświadczenia zainteresowanych, gdyż u podłoża ich braku chęci współpracy z zespołem może leżeć wiele różnych czynników.

Zalecenie pokontrolne zostało zrealizowane.

[Dowód: akta kontroli str. 319-498]

Zadanie realizowane **z uchybieniami** pod względem sposobu formułowania indywidualnych planów pomocy dla osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie i ich rodzin tj. braku określania celów głównych i celów szczegółowych projektowanych działań.

Wnioski:

Kontrola wykazała, że następujące zalecenia pokontrolne zostały zrealizowane

1. Podjęto realizację wsparcia osób bezdomnych w ramach Indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.
2. Rozwinięto formy oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w tym:
 - nawiązano współpracę i podpisano porozumienie z gminą ościenną o kierowaniu do Środowiskowego Domu Samopomocy,
 - podjęto realizację specjalistycznych usług opiekuńczych.
3. Uzupełniono skład zespołu interdyscyplinarnego o dwóch przedstawicieli: ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowej.
4. Uzupełniono dokumentację o indywidualny plan pomocy w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.

Ośrodek podjął realizację wspierania osób bezdomnych w ramach indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności. Ustalono, że na dzień kontroli na terenie gminy przebywało 27 osób bezdomnych, z czego w hostelu „Ranczo Nadzieja” 22 osoby w środowisku 5 osób. W badanym okresie realizowano 3 indywidualne programy wychodzenia z bezdomności. Ośrodek nie monitorował sytuacji bytowej osób bezdomnych przebywających na terenie innej gminy, nie były realizowane Programy Wychodzenia z Bezdomności.

Poddając ocenie sposób realizacji kontrolowanych zadań nie stwierdzono uchybień pod względem:

1. Realizacji wniosków i prowadzenia dokumentacji osób bezdomnych i korzystających z oparcia społecznego – w kontrolowanym zakresie.
2. Składu zespołu interdyscyplinarnego.

Stwierdzono uchybienia lub istotne uchybienia w zakresie:

1. Liczby osób objętych Indywidualnymi programami wychodzenia z bezdomności.
2. Liczby osób z zaburzeniami psychicznymi objętych wsparciem, w tym: uczestnictwo w środowiskowym domu samopomocy, specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Konstruowania planów pomocy w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.

Na tym kontrolę zakończono.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do znajdującej się w Ośrodku Pomocy Społecznej książki kontroli poz. Nr 1.

Pouczenie

Na podstawie § 16 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w

sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z 2005 r.) kierownik jednostki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny odmowy. Odmowa podpisania protokołu przez kierownika jednostki nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Pisemne zastrzeżenie do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia. Z przeprowadzonych dodatkowych czynności kontrolnych sporządza się protokół.

Jeżeli zespół inspektorów stwierdzi zasadność zastrzeżeń, dokonuje zmian w protokole kontroli. W razie nieuwzględniania zastrzeżeń, w całości lub części, zespół inspektorów zajmuje stanowisko na piśmie i przekazuje je do akceptacji Dyrektora Wydziału

Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których: jeden przekazano Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach, drugi Wójtowi Gminy Żary, a trzeci egzemplarz pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Zespół kontrolny:

**Kierownik
Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
Maria Nowak**

.....

Teresa Ozimek

Starszy inspektor wojewódzki

.....

Anna Obiegło

Starszy inspektor

Gorzów Wlkp., dn. 02 lipca 2013r.

Żary dnia. 12.07.2013